

UZVARAS ČEĻŠ

Laikraksts iznāk trīs reizes nedēļā: otrdienās, ceturtdienās un sestdienās

Redakcija Līvānos, Rīgas ielā 33. Tālrunis: redaktoram 41, redakcijai 58. Numurs maksā 10 kapeikas

Latvijas Komunistiskās partijas Līvānu rajona komitejas un Līvānu rajona Darbaļaužu deputatu padomes organs

Nr 14 (965)

Ceturtdien, 1957. g. 31. janvarī

8. gads

Nemitīgi jācīnās par tirdzniecības uzlabošanu

Darbaļaužu prasības pēc plaša patēriņa precēm mūsu Dzintenē arvien tiek apmierinātas. Arī mūsu rajonā mazumtirdzniecības preču apgrozība 1956. gadā jūtami pieaugusi. Cēlusies tirdzniecības kultura un iedzīvotāju apkalpošana daudzus rajona veikalos un sabiedriskās ēdināšanas iestādēs.

1957. gadā tirdzniecības darbinieku uzdevums — tālāk celt preču apgrozību, jāpārīdod vairāk preču vajadzīgā assortimenta un kvalitātes, jāceļ tirdzniecības kultura.

Šo uzdevumu izpilde, pirmkārt, atkarājas no patērētāju biedrības parizas vadības, no tās aktivitātes un atbildības par sava uzdevuma veikšanu. Darbaļaužu prasību apmierināšana atkarājas no katra pārdevēja, veikala vadītāja un ēdnīcas vadītāja, ekonomista, noliktavas pārzīna un sagādātājiem. Šiem darbiniekiem vienmēr ir jāatceras, ka nevis tauta priekš viņiem, bet viņi priekš tautas.

Taču nepieciešams vēlreiz atgādināt patērētāju biedrības vadītājiem bb. Zaicenko, Golubevam un pārējiem, ka rajona tirdzniecība vēl pavisam neatbilst tām prasībām, kādas izvirzītas partijas un valdības lēmušos. Daudzos rajona veikalos ikdienas vajadzīgās preces ieved ar lielu kavēšanos. Pārtraukumi preču ievešanā novērojami pat rajona lielākajos veikalos. Lūk, tikai patērētāju biedrības vadības paviršības dēļ Rudzētu veikalā dažreiz nav sāls, petrolejas vai cilindru utt. Šo preču trūkumu bieži izjūt kolchozu „Dzimtene“, „Strauts“, „Uzvara“ kolchoznieki.

Jau divus gadus patērē-

tāju biedrība gatavoja atvērt veikalu Molotova vārdā nosauktā kolchoza teritorijā, taču uz šodienu tālāk par lēnumiem viņi nekur nav tikuši, un rezultātā molotoviešiem jāmēro 7–8 km garš ceļš uz Jersikas veikalu.

Preču piegādes pārtraukumi dažos kolchozos izskaidrojami ar to, ka netiek organizēta riņķveida preču ievešana, bet cik lēnumu par šādu preču piegādes veidu nav pieņemts! Žēl, loti žēl, ka patērētāju biedrības vadītāji labus pasākumus tik ātri aizmirst.

Mūsu tirdzniecības tīklā vēl ne mazums sastopami naudas līdzekļu izšķēršanas gadījumi. Sevišķi lielas naudas sumas izšķēršetas Rudzētu veikalā (vadītājs b. Komarovs), Turku (veikala vadītājs b. Kirilovs), Pēternieku veikalā (vadītājs b. Solovjovs), kolchoza „Draudzīgais maijs“ veikalā (vadītājs b. Kursītis).

Sie un citi gadījumi tik bieži sastopami tāpēc, ka slikti strādā revizijas komisijas. Sevišķi reti tiek organizētas tā saucamās negaidītās revizijas. Un, lūk, izmantojot šādu dažu atbildīgo personu miegaīnību, atsevišķi tirdzniecības tīkla darbinieki piesavinās prāvas naudas sumas un materiālas vērtības.

Tuvojas vietējo padomju vēlēšanu diena. Kolchozus un rūpniecības kūsā spraigs darbs. Darbaļaudis pilni apņēmības pirms termiņa izpilda uzņemtās socialistikās sacensības saistības. Darba aktīvitate jāceļ arī tirdzniecības darbiniekiem. Ciemu padomēm un pastāvīgajām komisijs, ik dienas kontrolejot katra veikala un kioska darbu, jāatkāj trūkumi un tie nekavējoties jānovērs.

APSPRIEŽ BAUSKAS RAJONA DARBAĻAUŽU AICINĀJUMU

Gada laikā piena izslaukums kolchozos palielinājies par 32 procentiem, bet, salīdzinot ar 1953. gadu, gandrīz divas reizes, — teikts aicinājumā.

Kaut gan kolchozs „Cīpa“ vēl ir tālu līdz šādiem izslaukumiem, taču lopkopības darbinieki pieliek visus spēkus, lai izklūtu no atpalicības un kaut cik kāpinātu piena izslaukumus. Visi priekšnoteikumi tam ir. Galvenais, kolchozā ir labas slaucējas, tādas, kas mīl savu darbu, apzinīgi un centīgi pilda savu

pienākumu. Lūk, slaucēja Velta Grigale pagājušā gada oktobrī, novembrī un decembri izslauca par 10 litriem pie na vairāk no govs nekā iepriekšējā gadā, Anna Kraševska — par 11 litriem.

Nesen kolchozā notika slaucēju sanāksme, kurā rezumēja socialistiskās sacensības rezultatus, kur labākām slaucējām Kraševskai, Grigalei un citām pasniedza premijas.

Sanāksmē atklājās arī trūkumi, kas bremzē sekmīgu

Pagājušā sestdienā — 26. janvaris rajona komjauniešiem bija ievērojama diena. Rajona kulturas namā notika rajona komjaunatnes 8. konference. Te pulcējās delegati no visām rajona pirmorganizacijām, goda viesi un komjaunatnes organizaciju pārstāvji no kaimiņu — Krustpils un Preiļu rajoniem.

Darba prezidijs delegati ie-vēlēja rajona vadošos un partijas darbiniekus, viesus un darba pirmrindniekus no kolchoziem un rūpniecības uzņēmumiem.

Konferencei par rajona organizacijas un komitejas darbu ziņoja komjaunatnes rajona komitejas sekretars b. Māsāns. Viņš atzīmēja daudzus mūsu organizacijas labākos komjauniešus, kas ar dziļu darba mīlestību, veicot savus uzdevumus kā darbā tā sa-biedrībā nav vietas dažādiem „stilikiem“, „modes ākstiem“, tādiem, kas pārkāpj sadzīves normas. Pret šīm atsevišķām izpausmēm nelokāmi jānostājas komjauniešiem un jauniešiem visiem kā vienam.

Daudzi biedri no mūsu rajona ir aizbraukuši uz jaunapgūstamo zemu rajonem, kur plecu pie pleca ar tūkstošiem citu mūsu Dzintenes komjauniešu ceļ jaunu dzīvi. Organizacija ar šiem biedriem var pamatoti lepoties.

Ne mazums darba pirmrindnieku ir mums tepat uz vietas — rajona rūpniecības uzņēmumos un kolchozos. Teicāmi ir strādājuši arī daudzi mechanizatori.

Taču daudz mums vēl ir nepaveikta, daudz mūsu darbā vēl trūkumu, — ziņojumā norādīja b. Māsāns.

Ne vienmēr dzīvē tiek izvesti vērtīgi lēnumi, nereti dažs labs pasākums netiek veikts līdz galam. Piemēram, no pagājušajā gadā noorganizētajiem 23 kukuruzas audzēšanas komjauniešu posmiem tikai nedaudzi savas saistības veica godam. Ievērojama daļa posmu savu iešāko darbu pameta pusceļā. Arī patreiz ir dažas komjaunatnes pirmorganizacijas, kā kolchozā „Nākotne“, Čapajeva vārdā nosauktajā lauk-saimniecības arteli un dažos

pienākumu. Lūk, slaucēja Velta Grigale pagājušā gada oktobrī, novembrī un decembri izslauca par 10 litriem pie na vairāk no govs nekā iepriekšējā gadā, Anna Kraševska — par 11 litriem.

Nesen kolchozā notika slaucēju sanāksme, kurā rezumēja socialistiskās sacensības rezultatus, kur labākām slaucējām Kraševskai, Grigalei un citām pasniedza premijas.

Sanāksmē atklājās arī trūkumi, kas bremzē sekmīgu

Komjaunatnes rajona 8. konference

citos, kas nav vēl izlēmušas, par ko komjauniešiem šogad uzņemties šefību.

Ir nolemts rajona organizacijā izveidot darba pirmrindnieku apbalvošanas fondu. Taču šis tik vērtīgais pasākums uz priekšu virzās pagaidām gausi. Novārtā pamests arī kādreiz tik labi esāktais pasākums, kā komjauniešu kontrolposteļu organizēšana un to sistematiska darbība.

— Kontrolposteļu darbība jāatjauno, — turpina referents, — un tiem jādarbojas nevis kampaņveidīgi, bet pāstāvīgi.

Referents pakavējās ilgāk pie jautājuma par komjaunieša moralās stājas nemītigu veidošanu. Jāved nesaudzīga cīņa arī pret jauniešu amoralajām izpausmēm. Mūsu sa-biedrībā nav vietas dažādiem „stilikiem“, „modes ākstiem“, tādiem, kas pārkāpj sadzīves normas. Pret šīm atsevišķām izpausmēm nelokāmi jānostājas komjauniešiem jāuzņemas šefība par lopu fermām, jāraugās, kā kolchozā tiek izlietota lopbarība. Nav tālu vairs pa-vasarīs un, gatavojoties sējai, komjauniešiem jābūt tu-vākajiem palīgiem sēklas ma-teriala sagatavošanā, inventara remontā un mēlojuma izvešanā. Visiem komjauniešiem dzīvi jāiesaistās vēlēšanu kampaņas izvešanā. Tādi, lūk, komjauniešu svarīgākie pa-reizējie uzdevumi.

Gaiļu 7-gadīgās skolas pionieri vadītāja b. Mīvrencē ieteica jaunajai rajona komitejai rūpīgi padomāt, kā uzlabot sporta biedrības „Vārpas“ rajona komitejas darbu. Te lietderīgi būtu iesniegt priekšlikumu, lai „Vārpas“ rajonā apvienotu ar komjaunatnes komiteju, jo galu galā fizikulturas un sporta attīstība ir komjauniešu tiešais uzdevums.

Par saviem panākumiem un neveiksmēm, atklājot to cēlopus, pastāstīja vairāki ci-ti delegati. Runāja bb. Lāce no MTS, Sergejevs no II vi-dusskolas, Bičols no kolchoza „Dzimtene“, Andrejeva no Vorošilova vārdā nosauktā lauk-saimniecības arteļa un daudzi citi, izsakot daudz vērtīgu priekšlikumu, lai „Vārpas“ komitejas darbu.

Delegati sekoja referenta aicinājumam un debatēs pieteicās vairāki desmiti biedru.

Pirmais savas domas no tribīnes par atsevišķiem, bet svarīgiem momentiem no komjaunatnes rajona organizacijas darba izteica kolchoza „Sarkanais karogs“ delegats b. Zundāns. Viņš ieteica arī vērtīgu priekšlikumu, ka komjauniešiem būtu jāsniedz praktiska palīdzība ceļu da-lai. Ceļu remontdarbos komjaunieši, organizējot talkas, varētu salabot paši ar saviem spēkiem ne vienu vien kilometru pavasaros un rudeņos tāk neizbraucamo ceļu.

Par to, kādus pasākumus veic Līvānu kūdras fabrikas komjaunieši savas pirmorganizacijas nostiprināšanā, pa-

stāstīja pirmorganizacijas sekretars b. Upenieks.

Vairāki delegati kā b. Silandža no Līvānu II vidusskolas, Grāvīte no I vidusskolas, Mīvrencē no Gaiļu skolas un citi, uzstājoties debatēs, aizrādīja, ka komjaunatnes rajona komiteja maz strādā ar pirmorganizaciju sekretariem. Vairāk jāorgani-zē seminari un tieši tādi seminarī, kur varētu pamācīties, kā vadīt pirmorganizaciju, kā dzīvāk un saistošāk strādāt ar jauniešiem.

Rajona izpildu komitejas priekšsēdētājs atgādināja, ka komjaunatnes rajona organizacija ir liels spēks. Tā aptver visas ražošanas nozares kā kolchozus, tā uzņēmumos un iestādēs. Viņš norādīja uz komjauniešu tuvākajiem uzdevumiem. Vispirms jau komjauniešiem jāuzņemas šefība par lopu fermām, jāraugās, kā kolchozā tiek izlietota lopbarība. Nav tālu vairs pa-vasarīs un, gatavojoties sējai, komjauniešiem jābūt tu-vākajiem palīgiem sēklas ma-teriala sagatavošanā, inventara remontā un mēlojuma izvešanā. Visiem komjauniešiem dzīvi jāiesaistās vēlēšanu kampaņas izvešanā. Tādi, lūk, komjauniešu svarīgākie pa-reizējie uzdevumi.

Gaiļu 7-gadīgās skolas pionieri vadītāja b. Mīvrencē ieteica jaunajai rajona komitejai rūpīgi padomāt, kā uzlabot sporta biedrības „Vārpas“ rajona komitejas darbu. Te lietderīgi būtu iesniegt priekšlikumu, lai „Vārpas“ rajonā apvienotu ar komjaunatnes komiteju, jo galu galā fizikulturas un sporta attīstība ir komjauniešu tiešais uzdevums.

Par saviem panākumiem un neveiksmēm, atklājot to cēlopus, pastāstīja vairāki ci-ti delegati. Runāja bb. Lāce no MTS, Sergejevs no II vi-dusskolas, Bičols no kolchoza „Dzimtene“, Andrejeva no Vorošilova vārdā nosauktā lauk-saimniecības arteļa un daudzi citi, izsakot daudz vērtīgu priekšlikumu turpmā-kam darbam.

Konferences dalībniekus apsveica Līvānu I vidusskolas pionieri delegacijā. Sirsīgus sveicienus no kaimiņu rajonu komjauniešiem nodeva viņu organizaciju pārstāvji.

Komjaunatnes rajona 8. konference pieņēma lēmumu turpmākajam darbam un ie-vēlēja jaunu komitejas sastāvu un revizijas komisiju.

Notika arī komitejas I plēnums, kurš ievēlēja komjaunatnes rajona komitejas bi-roju.

Par sekretariem tika ie-vēlēti bb. Māsāns un Upeniecs.

A. Brivais

Kolchoza „Brīvais zemnieks“ kolchoznieki vērtē paveikto darbu 1956. gadā

(No pārskata sapulces)

29. janvarī gada atskaites sapulcē kolchoznieki vērtēja 1956. saimniecības gada sasniegumus. Aizvadītais laika posms kolchoza dzīves daudzās saimniecības nozarēs iežīmējies kā augšupejošs gads.

Kolchoza kopējie naudas ienākumi 1956. gadā, salīdzinot ar 1955. gadu, pieauguši par 209.500 rubļiem un sastāda 732.855 rubļi. Pieaugušas arī graudaugu kulturu ražas. Ja 1955. gadā vidējā graudaugu raža sastādīja 4,9 cent no viena ha, 1956. gadā tā ir 9,5 cent no viena ha. Atkarībā no tā pieaugusi arī kolchoznieku darba apmaka. Izstrādes dienas vērtība naudā pieaugusi vairāk kā divas reizes. Šogad uz izstrādes dienu kolchoznieki saņem 6,90 rubļu naudas un 1,382 kg graudu.

Apmēram līdzīgos apmēros pieauguši arī ienākumi no linkopības. Linkopji kolchozam devuši 369.406 rubļi ienākumu vai 10.554 rubļi no viena linu ha. Bet vai pilnībā izmantotas visas iespējas laukkopības nozaru un linkopības produktivitatis palielināšanai? Nebūt nē.

Laukkopībā

iegūtas tikai vidējas ražas. Kas tas ir 9,5 cent graudaugu no ha? Tā ir tikai puse no daudzuma, kas jāiegūst. PSKP CK un PSRS Ministru Padomes Aicinājumā teikts, ka, lai apmierinātu mūsu iedzīvotājus, rūpniecības un linkopības vajadzības, jāiegūst caurmērā 18—20 cent graudaugu no viena ha. Vai tas kolchozā nav iespējams? Ir. Šī uzdevuma veikšanai ir jāatrisina zemes mēslošanas jautājums.

1956. gadā kolchoza „Brīvais zemnieks“ aramzemes lauki caurmērā uz viena ha saņēma 5,6 tonnas organisko mēslu un 2,7 cent mineralmēslu. Tas ir maz. Vienam ha aramzemes gadā caurmērā jāsaņem vismaz 10 tonnas organiskā mēslojuma, tikai tad varēs iegūt augstas ražas. Vai kolchozā „Brīvais zemnieks“ ir iespējams papildināt organisko mēslojumu? Ir. Par to runāja kā valdes priekšsēdētājs, tā kolchoznieki. Lūk, kolchoza tipveida liellopu kūti ik dienas tiek izlieti ārā un aizplūst uz upi, vairāki desmiti spaiņu vircas. Pareizi atzīmēja sapulcē, ka tā nekavējoties jāizmanto, piesūcinot ar to kūdru. Šo apstākli izmantojot dzīvē, kūtsmēlu daudzumu gada laikā var divkāršot.

Kolchoza lopkopju piefiermas lauciņos katru gadu tieka izvests pa 25—30 tonnām kūtsmēlu. Lai pārējās platības saņemtu vienmērīgāku devu, ik gadus jāmaina piefiermas lauciņu izvietojums, vai mēslu devas tiem jāsamazina, jo katru gadu vieniem un tiem pašiem laukiem tik daudz mēslojuma nav iespējams dot.

Jārealizē dzīvē arī sapulcē izvirzītais jautājums par kūtsmēlu izvešanu no kolchoznieku personīgajām mājlopā novietnēm uz sabiedriskajiem laukiem. Pēc kolchoza valdes priekšsēdētāja b. Iesalnieka

aptuvena aprēķina mēslojumu sabiedriskajiem tīrumiem, bez zaudējumiem kolchoznieku piemājas lauciņiem, var palielināt par 150—200 tonnām.

Atskaites sapulcē kā valdes priekšsēdētājs, MTS galvenā agronomē b. Vucāne, tā kolchoznieki atzīmēja augstes apstrādes vājo kvalitatē kā MTS veicamajos, tā kolchoznieku darbos. Bet augstes apstrādes kvalitate ievērojami iespāido visu kulturu ražas.

Sestās piecgades, PSKP CK un PSRS Ministru Padomes Aicinājumā izvirzīto uzdevumu izpildei graudaugu ražu paaugstināšanā kolchozā „Brīvais zemnieks“ ir vietas iespējas. Uz vietas jāatrisina divi uzdevumi, bez kuriem realas sekmes nav iegūstamas un tie ir kūtsmēlu pietiekoši devums uz vienu ha aramzemes un augstes augstas kvalitates apstrāde.

Lopkopībā

Bez labi attīstītas graudkopības un stabilas lopbarības bazes nav iespējams attīstīt lopkopību, palielināt lopkopības produktivitati. Šo veco patiesību gadu no gada piedzīvo arī kolchoza „Brīvais zemnieks“ lopkopji. Ja 1954. gadā uz 100 ha lauksaimnieciski izmantojamās zemes tika iegūti 242,8 cent piena piegovju skaita uz to pašu plātību 16,3, kad no vienas govs ieguva 1684 l piena, tad 1956. gadā uz 100 ha lauksaimnieciski izmantojamās zemes ieguva tikai 195,9 cent piena. Nestabilas barības bazes dēļ šajā laikā liellopus skaits uz 100 ha lauksaimnieciski izmantojamās zemes samazināts no 32,6 galvām līdz 25, bet govs skaita no 16,3 līdz 13,5 galvām. 1956. gadā no govs izslaukts par 177 litriem piena mazāk kā 1954. gadā. Tas nozīmē, ka kolchozs nav izķluvis no saspilētā barības bazes jautājuma, samazinot produktivo lopu skaitu. Tas darīts nepareizi. Reizē ar lopu skaita samazināšanu samazinājusies arī to produktivitāte individuāli, samazinājušies arī ienākumi no linkopības.

Tās pašas barības bazes dēļ samazinājusies arī cūkgājas ražošana 1956. gadā par 1,6 cent uz 100 ha aramzemes, salīdzinot ar 1955. gadu, un sastāda 8,3 cent (kautsvarā).

No minētā izriet secinājums, ka tikai uz lopbarības bazes pamata, produktivo lopu skaita palielināšanas un produktivitātes kāpinājuma izpildāms visas tautas izvirzītais uzdevums lopkopjiem.

Darba disciplīna

1956. gadā kolchoza brigādēs, kā atzīmēja kolchoza kopsapulce, darba disciplīna, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, uzlabojusies. Caurmērā uz katru darbaspējīgu kolchoznieku sabiedriskajos darbos izstrādātas vīriešiem 318, bet sievietēm 389 izstrādes dienas. 1956. gadā galvenie saimnieciskie darbi veikti savlaicīgi.

Materialās ieinteresētības princips papildapmaksu veidā pielietots pie linu sējumu un produkcijas apstrādes darbiem, tāpat lopkopēm par plāna izpildi un pārsniegšanu.

Papildapmaksā kolchoznieki saņem 106.308 rubļi un ievērojamu daudzumu lopkopības produktu. Ne mazums kolchoznieku atzīmējami par vienu čaklo darbu. Lūk, slaučējas Franciska Ancāne, Anna Kāršeniece izslaukušas vairāk kā 2100 litru piena no govs. Labus panākumus darbā guvusi cūkkope Sofija Moča, šoferis Leons Močs, laukkopji Maksims Goldovs, Tekla Švirkste, Aloizis Jeļdušs un daudzi citi.

Tomēr nevar neatzīmēt arī to, ka kolchoza 39 darbaspējīgi kolchoznieki nav izpildījuši noteikto izstrādes dienu minimumu.

Sapulcē tika izteikts priekšlikums izstrādes dienu minimuma izpildi noteikt pa kvaratlīkiem un mēnešiem atkarībā no veicamo saimniecisko darbu apjoma.

Kolchoza nākotnes perspektīvas

1956. gadā kolchozā bija nodarbināti 2—3 MTS traktori ar dažāda veida agregātiem. Arī šogad nebūs mazāk. Darba ietilpīgos darbus kā augstes apstrādē, tā transporā un kulšanā veiks MTS. Kolchozam ir divas automašīnas. Uz katru darbaspējīgo kolchoznieku, kas nav nodarbināti ne lopkopībā, ne ceļniecības brigadē, iznāk 10,7 ha izmantojamās zemes, tai skaitā 4,1 ha aramzemes. Uz katriem, apmēram 10 ha aramzemes var izmantot viesu zirgu, kam nav jāveic citi uzdevumi. Tātad visus lauku darbus, neskaitoties uz to, ka pagājušā rudens zemes aparts maz, var veikt ar labām sekmēm.

Pašlaik nobeigumam tuvojas linu apstrāde. Ar pilnu slodzi jaizmanto laiks un darbaspēks, mēslojuma sagatavošanā pavasarī, tas ir kūtsmēlu un kūdras izvešana uz laukiem un kompostēšana.

Uz katriem 100 ha lauksaimnieciski izmantojamās zemes ir 13,5 govis, tas ir apmierinošs īpatsvars, kas var nodrošināt piena kopiegovi 260 cent uz 100 ha lauksaimnieciski izmantojamās zemes, tikai jāturpina ilggadīgo zāļu paplašināšana un jāuzsāk kultivēto ganību ierīkošana, jāieplāno un jāapsēj nepieciešamās platības pavasarī ar lopbarības kulturām, kas nodrošinātu katrai govi vismaz 10 tonnas sulīgās barības.

Kolchoza kopsapulce, rezumējot veikto darbu 1956. gadā, atzīmēja, ka ar esošajiem panākumiem nevar apmierināties ne laukkopji, ne lopkopji, jāiet kopsolī ar pārējiem rajona un republikas pirmās kolchozēm, kas sekmīgi pilda sestās piecgades uzdevumus.

A. Birzāks

Kur ņemt materialu augstes kaļkošanai

Līvānu rajonā augšu kaļkošanas jautājums ir sevišķi akuts. To rāda pagājušajā vasarā izdarītā augstes kartēšana, kā arī rajona kūdras atradņu uzskaites darbi.

Jāsaka, ka kolchozu vietējie darbinieki, sevišķi vecākā pāaudze, pietiekoši nenovērtē augstes kaļkošanas nozīmi. Parasti atrunājas, ja būtu tikai pietiekoši kūtsmēlu (kā tas bijis agrāk), tad rāzas būtu labas arī bez kaļkošanas. Bet apstākļi ar rajona augšu auglību sen vairs nav tādi kā agrāk. Pašreizējā augšu stāvoklī, kad mums vairākās gadus no vietas bijušas samērā zemas ražas, organiskais mēslojums vien bez kaļkošanas nevar dot to, ko tas var dot kopā ar kaļkošanu.

Neizdarot augšu kaļkošanu, nevar panākt augšu strukturas uzlabošanos. Līdz ar to augstē pastāv stipri nelabvēlīgs mitrums režīms. Bezstruktūras augstes sausuma periodā ātri sakalst, bet lietus periodā pārmērigi izmirkst.

Jāņem vērā apstāklis, ka patreiz, dodot organisko mēslojumu, kūtsmēlus lielā mērā aizvieto ar kūdru, ko agrāk nedarija. Lietojoj kūdru, vajadzība pēc kaļkošanas vienmēr ir liešķa, nekā lietoj kūtsmēlus. Prasība pēc kaļkošanas pieaugusi arī sakarā ar linu sējumu paplašināšanos. Šī kultura ir raksturīga ar to, ka pēc tās audzēšanas augstē palielinās prasība pēc kaļkošanas.

Sevišķi pateicīgi par augšu kaļkošanu ir āboliņa sējumi. Tādēļ labas āboliņa ražas, kā arī kultivēto ganību stāvoklis nav domājams bez regularām (nelielām) kalķa devām. Novērojumi rāda, ka kalķotās tirumā augstēs mazākā mērā ieviešas nezāles.

Kā par spīti, kur kaļkošanas materiali vissvārāk vajadzīgi, tur to uz vietas nav. Daudzos Latvijas PSR rajonos bagātīgi salīdzīns kaļķu krājumi. Līvānu rajonā šādu kaļķu atradņu tikpat kā nav. Līdz šim Līvānu rajonā kaļkošanas materiālus pieveda no citurienes. No Krustpils cukurfabrikas pieveda

filtrkaļķi, no Kandavas rajona pieveda salīdzīns kaļķi. Tas darīts tomēr mazos apmēros. Pievesto materialu kvalitāte ir bijusi zema.

Nemot vērā lielo prasību pēc kaļkošanas materialiem (caurmērā var rēķināt ikgadēji 1—2 tonnas uz katru arāzemes, plāvu un gašību) šādu daudzumu grūti būs segt ar pievestu materialu.

Ar labiem panākumiem skābo augšu kaļkošanai var izmantot dolomitu miltus. Dolomitu (radzēs plienakmeni) atradņu vietas Līvānu rajonā sastopamas diegan bieži (Daugavas krastā pie Jersikas, Dubnas, Ošas un tās pieteku krastos pie Rudzētiem). Jautājums ir par dolomitu sasmalcināšanu līdz miltveidīgam stāvoklim vai līdz granulām ar daļu caurmēru 1—2—3 mm. Sevišķi skābās un nenoturīgās augstēs (viršāju vai augstā tipa kūdrāju iekultivēšana) granulētu materialu ir izdevīgāk lietot nekā miltveidīgu, jo granulēts materiāls ir noturīgāks pret izskalošanos.

Kaļkošanas izmēģinājumi ar dolomitu miltiem, kas izdarīti Pēteriekū izmēģinājumu stacijā, parādīja, ka augstā tipa purvu augstē dolomitu miltu deva 5 tonnas uz ha palielināja siena razību par 25 procentiem (caurmērā par 3 izmēģinājumu gadīem). Sienā pie tam palielinājās tauriņziežu saturš par 5—15 procentiem. Minētājā izmēģinājumā dolomitmilti kā kaļkošanas materials parādīja lielāku efektivitati nekā dedzināti un dzēsti kaļķi.

Dolomitu sasmalcināšanu var veikt ar parastajām akmeņu sasmalcināmām mašīnām, ko lieto šoseju un zemes ceļu vajadzībām. Šādas mašīnas iespējams pārvietot no vienas atradņu vietas uz otru. Tādā kārtā kaļkojamo materialu var sastrādat uz vietas, tuvāk patēriņu vietām.

Līvānu MTS vai Līvānu rūpkombinātam jāuzņemas noorganizētās veida kaļkojamo materialu sastrādāšanu.

K. Vanags,
Hidrotehnikas un meliorācijas instituta zinātniskais līdzstrādnieks

BĒRNU VECĀKU LEKTORIJS DARBOJAS

Vairāk kā simts bērnu vecāku un pedagoģu pulcējās svētdien, 27. janvarī rajona kulturas nama zālē, kur tie no klausījās vecāku lektorija organizētā lekciju cikla kārtējošās lekciju par vecāku autoritāti bērnu audzināšanā, bērnu gaumes izkopšanu un pieklājīgu uzvedību skolā un ģimenē.

Pēc referatiem klausītāji noskatījās Līvānu I un Līvānu II vidusskolas skolēnu sniegtos priekšnesumus un krāsainu kinofilmu par ziedēšiem dārziem, kurus audzē un kopī padomju ļaudis.

Jāatzīmē, ka vecāku nedālitu atzinību guva ne tikai skolotāju bb. Asares un Seirovas labi sagatavotie, ar konkretem un pamācošiem piemēriem cauraustrtie referati, bet arī vairāki labi sagatavoti priekšnesumi, kā, piemēram, čechu polka Līvānu II vidusskolas 4. klases skolēnu izpildījumā, fabulas „Lapsa un zemnieks“ uzvedums Līvānu I vidusskolas skolēnu izpildījumā un citi.

Kopīgās vecāku sanāksmes kļūtu vēl interesantākas un

vecāki tajās gūtu vēl vairāk, ja viņi aktivāk izteiku savas domas par bērnu audzināšanu, aktivāk piedalītos debatēs un apmaiņotos pieredzē.

Labs sākums šādai aktivitātei bija b. Stikāna izteiktā doma, ka vecāki vēlētos dzirdēt referatus par to, kā labāk organizēt bērnu atpūtu vasarā. Sādu referatu vecāku lektorijam sagatavosim un nolasīsim, tikai būtu vēlams, lai vecāki pēc šī referata izteiku savas domas, kritiskas piezīmes un to kopīgi apspriestu.

Z. Rumba,
Līvānu rajona TIN inspektors
Redaktora v. i. A. STARIS

Līvānu rajona Finansu nodaļa paziņo, ka tekošā gada I kvartālā izvedis obligātu štatū reģistrāciju uz pēmūmos, iestādēs un organizācijās.

Uz pēmūmiem, iestādēm un organizācijām, izņemot tās, kas sastāv rajona, pilsētas un ciema budžetos, kam Valsts bankas nodaļa ir rēķins, štātus jāreģistrē noteiktā laik